

Peșteri cercetate în Oltenia, între valea Motrului și valea Tismanei

de

Anca Burghеле-Bălăcescu și Ștefania Avram

551.442

Nota de față cuprinde rezultatele cercetării a zece peșteri din Oltenia, situate între valea Motrului și valea Tismanei. După o sumară prezentare geologică a regiunii sînt descrise cele zece peșteri, indicîndu-se pentru fiecare sinonimiile, datele cercetării, localizare și cale de acces, altitudine, microclimat, resurse trofice, fauna colectată și cîteva considerații asupra speciilor mai bine reprezentate.

Nota de față cuprinde rezultatele cercetării a zece peșteri din Oltenia situate între valea Motrului și valea Tismanei (fig. 1).

Dintre acestea, șase au fost cercetate de către P. A. Chappuis și A. Winkler în anii 1928—1929 (Peștera de la Apa Moišții, Peștera din Poiana Rușchiului, Peștera cu războaie, Peștera Mică și Peștera Mare din Piatra Pocerua și peștera Fușteica) (Chappuis et Jeanne, 1951).

Cercetările pe care le-am efectuat în această zonă restrînsă se încadrează în studiul carstului din regiunea Oltenia, întreprins în ultimii ani de un grup de cercetători ai Institutului de speologie. Ele ne-au permis să întregim cunoștințele asupra peșterilor menționate în „Biospeologica” (descriere, schițe, faună) și să adăugăm la catalogul peșterilor din Oltenia încă patru peșteri noi.

Menționăm că o parte din peșterile studiate de noi au fost cercetate între anii 1951 și 1956 de către colectivul speologic nr. 1 de pe lângă Comitetul Geologic, format din M. Dumitrescu, Tr. Orghidan, V. Pușcariu și J. Tanasachi, și în 1957 de către o echipă formată din I. Tabacaru, A. Burghele, D. Dancău și V. Decu.

Materialul colectat a fost determinat de: Francisc Botea (*Oligocheta*), A. Negrea (*Gastropoda*), I. Tabacaru (*Isopoda*, *Diplopoda*), D. Dancău (*Amphipoda*), M. Dumitrescu (*Pseudoscorpiones*, *Araneae*), Șt. Negrea (*Chilopoda*), M. Gruia (*Collembola*), L. Botoșăneanu (*Trichoptera*), F. Vaillant (*Psychodidae*), V. Decu

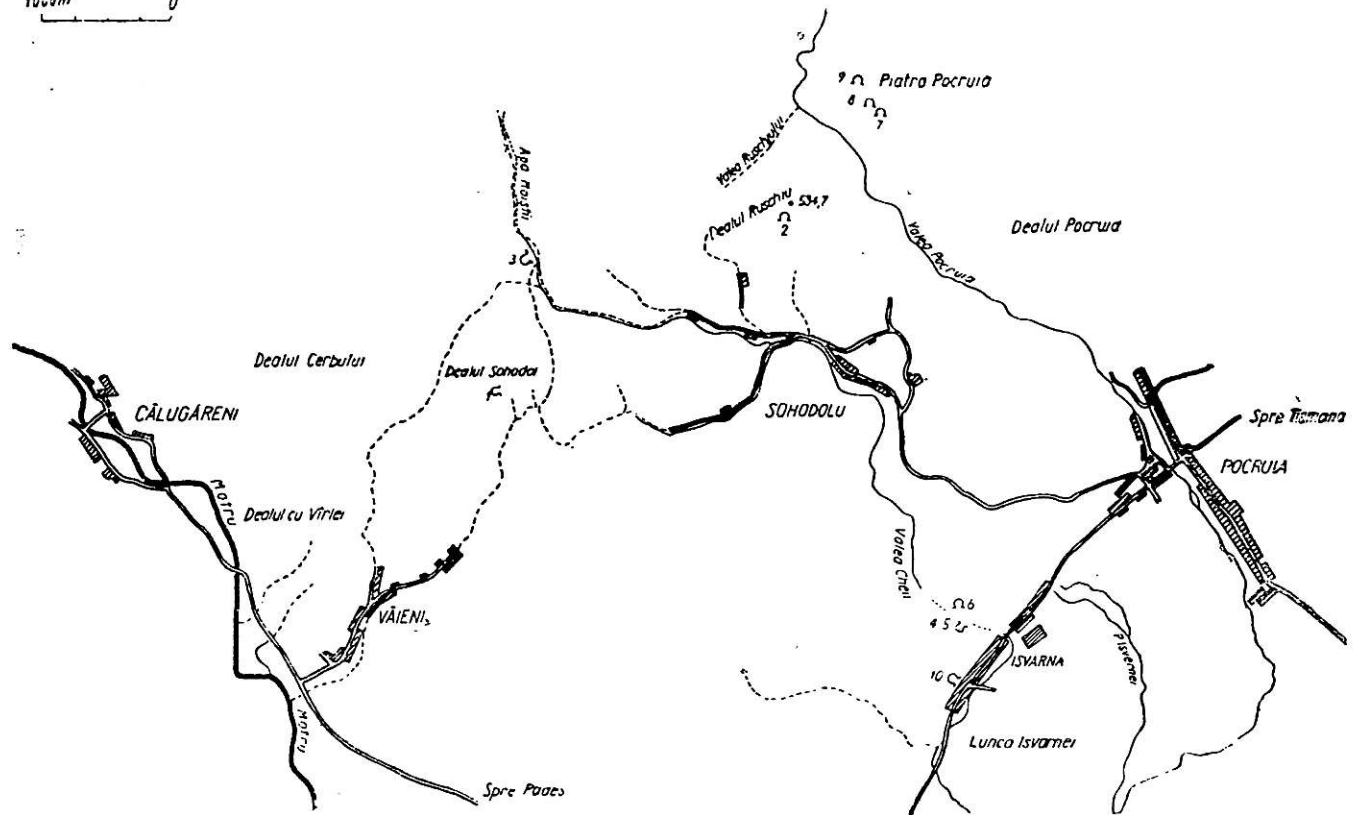
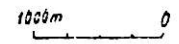

Fig. 1. — Amplasarea peșterilor cercetate în regiunea cuprinsă între valea Motrului și valea Tismanei.

(*Coleoptera*) și M. Georgescu (*Lepidoptera*), cărora le aducem mulțumirile noastre.

Mulțumim, de asemenea prof. Margareta Dumitrescu pentru indicațiile date asupra peșterilor din Valea Cheii (V. Sohodolului), precum și lui Grigore Pop pentru datele care privesc geologia regiunii.

În munca de explorare și cartare am fost ajutate de F. Argintaru, căruia îi exprimăm pe această cale recunoștința noastră.

Prezentare sumară a geologiei regiunii

Regiunea dintre valea Motrului și valea Tismanei, în care sînt situate cele 10 peșteri studiate de noi, aparține autohtonului danubian și este constituită din fundamentul cristalin, format din roci granitoide (granitele de Tismana), deasupra căruia sînt dispuse depozite sedimentare jurasice și cretacice, în care predomină complexul de roci dolomitice și cel de roci calcareose propriu-zise (fig. 2).

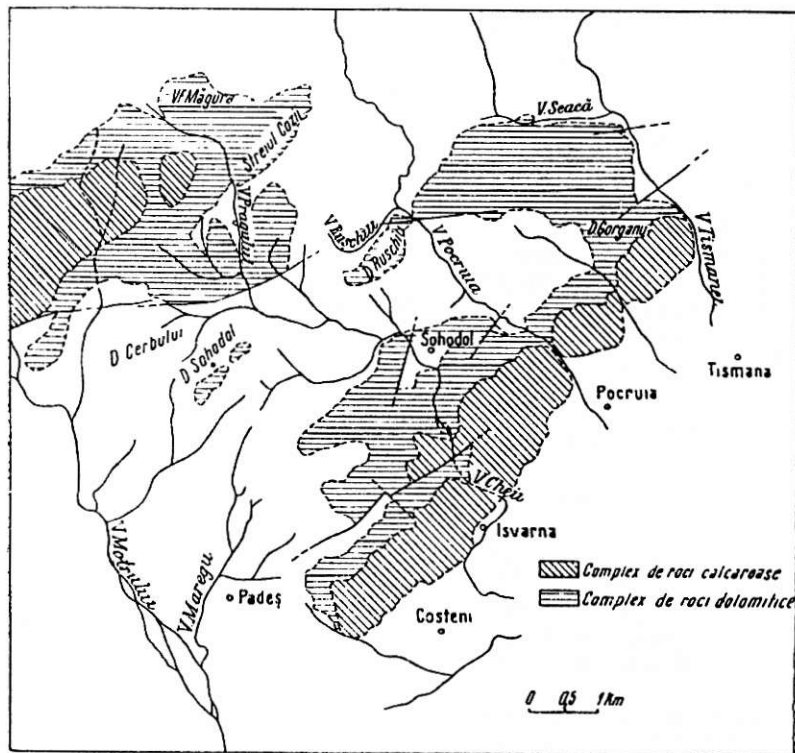

Fig. 2. — Răspîndirea calcarelor și dolomitelor în regiunea cuprinsă între valea Motrului și valea Tismanei (după Gr. Pop).

La baza complexului dolomitic se întîlnesc calcare spatice negricioase, asemănătoare cu acelea atribuite doggerului în regiunile învecinate. Cea

mai mare parte a rocilor dolomitice s-au format prin dolomitizare directă a milurilor calcaroase. Calcările se prezintă sub formă de bancuri de diferite grosimi, ajungînd la partea lor superioară pînă la calcare masive, reci-fale. Ele au în general direcția E—V, iar în apropiere de limita cu fundamentul arată înclinări spre sud. Se disting 3 tipuri principale de calcare: pseudo-oolitice, calcare fine criptocristaline și calcare organogene. Între aceste tipuri există treceri gradate, atît pe direcție, cît și pe verticală.

Fenomenele carstice în această regiune sînt destul de frecvente, ca urmare a constituției predominant calcaroase a terenului. Astfel, sînt puternicele izbucuri de la Isvarna, cheile Sohodolului și numeroasele peșteri și avene, parțial cercetate.

În complexul de roci calcaroase sînt săpate peșterile din Valea Cheii (V. Sohodolului) și Fușteica, iar în dolomite toate celelalte, adică cea din Dealul Rușchiului, Dealul Tihomirului, Piatra Pocruia și Peștera de la Apa Moišții.

Indexul peșterilor cuprinse în lucrare

(r. Gorj, reg. Oltenia)

1. Peștera de sub Vîrful Tihomirului
2. Peștera din Dealul Rușchiului
3. Peștera de la Apa Moišții
4. Peștera Liliecilor din cheile Sohodolului
5. Peștera Mică din cheile Sohodolului
6. Peștera cu războaie
7. Peștera Mică din Piatra Pocruia
8. Peștera Mare din Piatra Pocruia
9. Peștera Roșie din Piatra Pocruia
10. Peștera Fușteica

1. Peștera de sub Vîrful Tihomirului

Sinonimii: peștera Tihomir, peștera de la Tihomir.

Datele cercetării: 10. XII. 1958 (A. Burghel, D. Dancău, V. Decu și I. Tabacaru); 10. IX. 1965 (Șt. Avram și A. Burghel).

Localizare: satul Văieni, com. Călugăreni.

Peștera este situată la nord de satul Văieni în dealul Tihomirului, cunoscut și sub numele de dealul Sohodolului, pe versantul dinspre satul Sohodol.

Cale de acces. La peșteră se ajunge urmînd din Văieni poteca care duce la Sohodol aproximativ 1 km (35'), după care se părăsește această cale și se urcă spre nord, către vîrful dealului, unde este situat un aven de 5 m, larg la gură, lipsit de interes biospeologic. La 150 m est de aven și la aproximativ 20 m de coborîre se află, într-un perete de calcar, deschiderea peșterii. La această peșteră se mai poate ajunge și din satul Sohodol, urmînd poteca care urcă spre Văieni.

Altitudine : 590 m.

Lungimea peșterii : 20 m.

Descriere. Peștera are o singură deschidere, înaltă de 1,60 m, orientată NE, care conduce într-un culoar lung de 4 m, cu aceeași orientare (fig. 3). De la capătul lui, peștera continuă pe direcția EV încă 16 m. Culoarele sînt formate pe diaclaze strimte, a căror înălțime variază între 1,50 și 0,40 m. Pereții peșterii sînt foarte slab stalagmitați; cîteva stalactite pe tavan. Podeaua este formată din bucăți de calcar cu argilă și mult humus. În fundul peșterii se găsesc cîteva microgururi și un mic bazin cu apă.

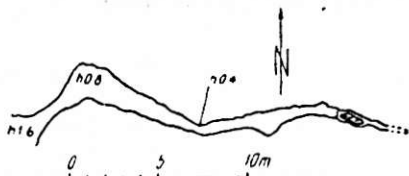

Fig. 3. — Peștera de sub Virful Tihomirului.

Temperatura. La 10. IX. 1965, în fundul peșterii, temperatura în aer 10°C, în sol 9°C, în apă 9°C. Peștera este relativ umedă.

Resurse trofice bogate : detritus vegetal și animal (excremente de vulpe).

Fauna :

10. XII. 1958, nr. 235.

Turbellaria : Triclade.

Amphipoda : *Niphargus* gr. *carpathicus* Dobr. și Manol., ind. imat.

Acarina : *Gamasidae*.

Coleoptera : *Staphylinidae*.

Diptera : *Culex pipiens* L.

10. IX. 1965, nr. 1 667.

Turbellaria : Triclade.

Oligochaeta : *Dendrobena rubida* Sav.

Gastropoda : *Oxychilus* (*M.*) *glaber* Rossm.

Isopoda : *Trichoniscus* cf. *inferus* Verh.

Araneae : *Meta merianae* (Scop.), *Nesticus cellulanus* (Clerck).

Acarina : *Gamasidae*.

Chilopoda : *Lithobius* (*M.*) *pustulatus* Mat., *Polybothrus* (*P.*) *transylvanicus* Latzel.

Collembola : *Onychiurus armatus* (Tullb.) Gisin.

Coleoptera : *Criptophagus* sp.

Lepidoptera : *Scoliopteria libatrix* L., *Triphosa sabaudiata* Dup.

Diptera : *Culicidae*, *Limnobia nubeculosa* L., *Rhymosia fenestralis* (Mg.), *R. dziedicki* Edw., *Trichoceridae*, *Psychodidae*, *Lycoriidae*, *Scatopsidae*, *Phoridae*, *Thelesta atricornis* Mg.

Deși mică, fiind situată într-o zonă împădurită, peștera este bogată în faună în care predomină elementele subterroglofile și troglobionte. Pe pereți, de la deschidere și pînă la strîmtoare, se găsesc în număr mare, specii de aranee (*M. merianae* și *N. cellulanus*), lepidoptere (*S. libatrix*, *T. sabaudiata*) și diptere : *Culicidae*, *L. nubeculosa*, 2 specii de *Rhymosia* și *Psychodidae*. Dintre gasteropode, *O. glaber*.

Pe podea, pe resturi vegetale și sub pietre, s-au colectat oligochete (*Dendrobena rubida*), izopode, acarieni, colebole (*Onychiurus armatus*),

coleoptere *Cryptophagidae* și *Staphilinidae*. În fundul peșterii, pe excremente de vulpe, acarieni și diptere (*Trichoceridae*, *Lycoriidae*, *Scatopsidae*, *Phoridae* și *T. atricornis*).

În micul bazin cu care se termină peștera, cu o suprafață de aproximativ 1 m², pe substrat de bucăți de calcar erau numeroase turbelariate albe și oarbe și amfipode (*N. gr. carpathicus*).

2. Peștera din Dealul Rușchiului

Sinonimii: Peștera din Poiana Rușchiului.

Data cercetării: 9.IX.1965 (A. Burgehele și Șt. Avram).

Localizare: satul Sohodol, com. Pocerua.

Peștera este situată pe platoul din vârful Dealului Rușchiului, la câțiva zeci de metri de punctul trigonometric care marchează vârful.

Cale de acces. Din satul Sohodol, se urcă pe drumul de care de pe malul stîng al Văii Fîntinelelor pînă în dreptul fîntinii. De aici se urmează aproximativ 200 m pe poteca care urcă în Dealul Rușchiului pînă la platoul din vîrf.

Altitudine: 530 m.

° Lungimea peșterii: 86 m.

Descriere. În peșteră se pătrunde printr-un aven de prăbușire, adine de 3 m, a cărui deschidere este împărțită în două printr-o creastă de calcar lată de 0,5 m. La baza avenului, către E și V, se deschid două culoare (fig. 4). Culoarul estic este descendent și se închide după 6 m. Pereții și tavanul sînt aproape în întregime nuzi, iar podeaua este acoperită cu bucăți de calcar și argilă. În culoarul care se deschide spre V și care este puternic descendent, se pătrunde trecînd o strimtoare, printre holovani, se coboară o pantă de grohotiș de 6 m, după care tavanul se înalță la 2,5 m. În continuare culoarul ia direcția NS pe o distanță de 35 m, după care continuă sinuos cu direcția generală SV și se termină într-o mică sală, în podeaua căreia se deschid câteva guri de scurgere a apei. Asemenea guri de scurgere se află și la 22 m de capătul culoarului. Pereții și tavanul acestui culoar sînt acoperiți cu scurgeri stalagmitice, stalactite și coralite. Podeaua este acoperită în cea mai mare parte cu argilă; pe alocuri este formată din cruste de calcită cu stalagmite și microgururi.

La topirea zăpezilor și în timpul ploilor abundente, o cantitate mare de apă pătrunde prin aven în peșteră și se pierde prin gurile de scurgere.

Temperatura. La 9.IX.1965, temperatura în aer la baza avenului 18,5°C iar în fundul culoarului mare 9,5°C, în sol și în apă 9°C.

Peștera este foarte umedă; pe pereți apă de condensare, pe podea mici bazine cu apă.

Resurse trofice: mici petice de guano, detritus vegetal.

Fauna

9.IX.1965, nr. 1 668.

Oligochaeta: *Eisenia spelaea* (Rosa).

Gastropoda: *Retinella* (*Aegopinella*) *pura* Alder, *Acma* (*Acicula*) *oltenica* Negrea, *Argma* sp.

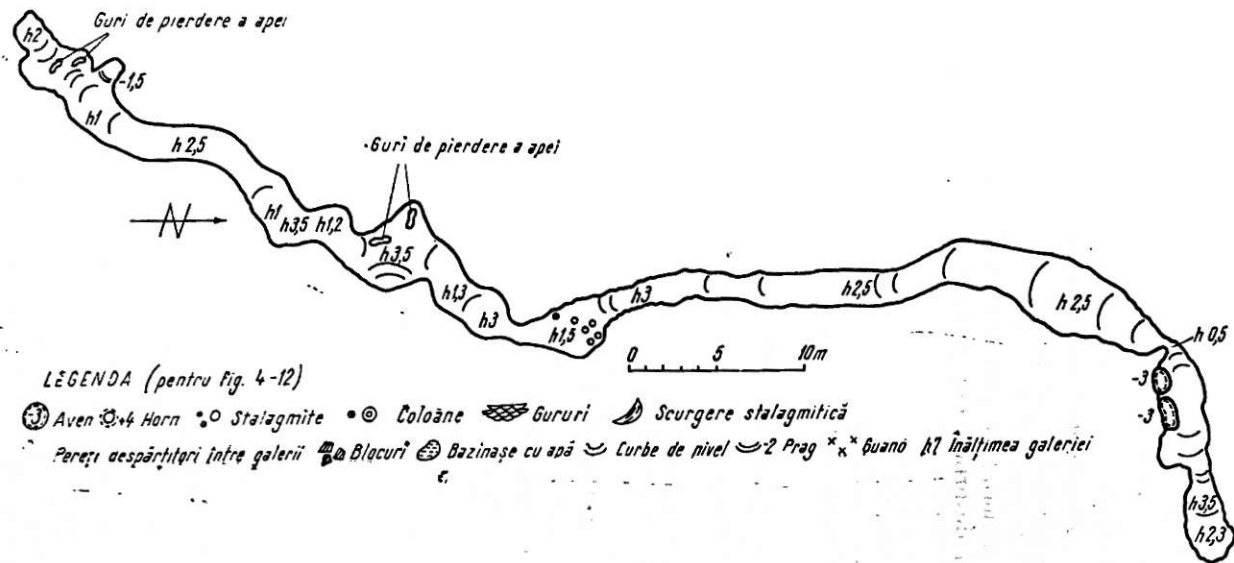

Fig. 4. — Peștera din Dealul Rușchiului (legenda este valabilă pentru fig. 4-12).

Isopoda : *Trichoniscus* cf. *inferus* Verh., *Hyloniscus* sp.

Pseudoscorpiones : *Roncus* (*Parablothrus*) sp.

Araneae : *Nesticus ionescui* Simon?, *Leptyphantus leprosus* (Ohlert).

Diplopoda : *Trachisphaera orghidani* Tabe.

Collembola : *Onychiurus granulatus* Stach, *Heteromurus nitidus* var. *paucidentata* Stach.

Diptera : *Phoridae*.

♂ Chiroptera : *Rhinolophus blasii* Peters.

Fauna este localizată în special în culoarul vestic, începind de la jumătatea pantei de grohotiș, pe o distanță de 10 m, acolo unde se găsește detritus vegetal și petice de guano. Pe astfel de substrat, printre blocuri și pe sub bucăți desprinse din planșeu, s-au colectat multe oligohete (*E. spelaea*), gasteropode (*R. pura*, *A. oltenica* și o specie de *Argma*), isopode (*Porcellionidae* și *Trichoniscidae*), pseudoscorpioni (*R. (Parablothrus)* sp.), aranee (*L. leprosus*), diplopode (*T. orghidani*), colebole (*O. granulatus*, *H. nitidus* var. *paucidentata*) și *Phoridae*.

Pe pereți se găseau numai rari indivizi de *Nesticus ionescui*.

3. Peștera de la Apa Moștii

Sinonimii : Peștera de la Cracu Lacului, Peștera Apa Moștii, P. Mare de la Apa Moștii.

Datele cercetării : 10.XII.1958 (I. Tabacaru, D. Dancău, V. Decu și A. Burghel), 9.IX.1965 (A. Burghel și Șt. Avram).

Localizare : satul Sohodol, com. Poerua.

Peștera este situată pe malul drept al văii Moștii (denumită și Valea Pragului), la 10 m mai sus de talveg.

Cale de acces. De la ultimele case din satul Sohodol, se coboară în valea Moștii, se traversează apa și se urcă pe firul văii aproximativ 200 m. Deschiderea peșterii este vizibilă din poale.

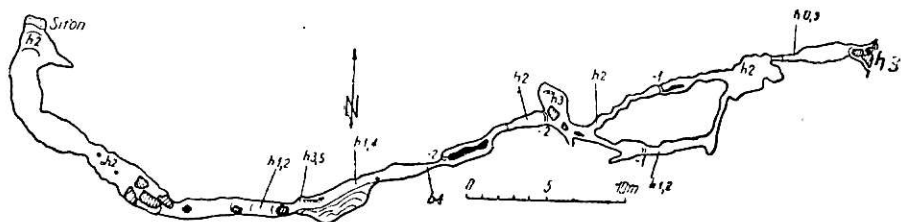

Fig. 5. — Peștera de la Apa Moștii.

Altitudine : 460 m.

Lungimea peșterii : 160 m.

Descriere. Peștera prezintă o singură deschidere, largă de 4 m și înaltă de 3 m, orientată spre E (fig. 5). Culoarul de acces, la 7 m de la intrare, se strîmtează iar tavanul coboară la 0,50 m. După un tirîș de 3 m se ajunge într-o sală mică, înaltă de 2,5 m, din care pornesc 2 culoare înguste,

care după 18 și respectiv 22 m se unesc și conduc într-o altă săliță. De aici se continuă pe un singur culoar accesibil până în dreptul unui sifon, care la datele explorării era complet închis. Orientarea generală a culoarului este EV, iar ultima porțiune N. Peștera este formată pe diaclaze înalte între 1 și 4 m, în general înguste, care se lărgesc în porțiunea terminală până la 4 m. Pereții și tavanul, cu puternice urme de eroziune (creste, valuri, cupole), sînt în mică măsură stalagmitați, în cea mai mare parte sînt acoperiți de mil aluvionar. Podeaua de calcar erodat este vizibilă numai în câteva porțiuni, în rest fiind acoperită de mil, nisip și pietriș. Pe alocuri gururi cu apă și microgururi. Porțiunea terminală, la sifon, este puternic descendentă și acoperită de un strat de mil de 40 cm.

Peștera este relativ greu de străbătut din cauza strîmtorilor, tîrșurilor și a milului alunecos.

Aspectul general al culoarelor, cît și urmele de scurgere a apei de la intrare ne îndreptătesc să credem că la ploii abundente, prin gura peșterii iese o mare cantitate de apă, care provine, probabil, dintr-o pierdere a Moșiții în amonte.

Temperatura : la 9.IX.1965, la intrare, în aer 18°C ; la sifon, în aer 10°C, în sol 9°C, în apă 9°C.

Peștera este foarte umedă.

Resurse trofice : resturi vegetale, mici petice de guano.

Fauna

10. XII. 1958, nr. 234.

Gastropoda : *Oxychilus (M.) glaber* Rossm.

Isopoda : *Trichoniscus cf. inferus* Verh.

Acarina : *Ixodidae*.

Collembola : *Hypogastrura cavicola* (Börner), *Onychiurus cloșanicus* Gruia, *Folsomia candida* (Willem).

Diplura

Coleoptera : *Cloșania winkleri planicollis* Jeann.

Diptera : *Culex pipiens* L., *Exechia magnicauda* Lundst.

9. IX. 1965, nr. 1 665

Gastropoda : *O. glaber*.

Isopoda : *Trichoniscus cf. inferus*.

Araneae : *Nesticus ionescui* Simon?

Diplura

Collembola : *H. cavicola*, *Mesochorutes ojcoviensis* Stach.

Trichoptera : *Stenophylax vibex speluncarum* Mc L., *S. mitis* Mc L.

Hymenoptera

Coleoptera : *Plathysthetus capito* Heer.

Diptera : *Culicidae*, *Limnobia nubeculosa* L., *Rhymosia fenestralis*

Mg., *Lycoriidae*, *Cypselidae*, *Phoridae* : *Thelesta atricornis* Mg.

În prima treime a peșterii, asociația parietală era bine reprezentată ; în componența ei intrau gasteropode (*O. glaber*), trichoptere (*S. vibex speluncarum*), himenoptere și diptere (*Culicidae*, *L. nubeculosa*, *R. fenestralis* și *T. atricornis*). În restul peșterii s-au găsit indivizi de *N. ionescui*. Pe podea, de pe petice de guano s-au adunat colebole (*H. cavicola*, *M.*

ojcoviensis), stafilinide (*P. capito*) și diptere (*Lycoriidae*, *Cypselidae* și *Phoridae*).

Fauna troglobiontă era reprezentată prin izopode *Trichoniscidae*, diptere și coleoptere (*C. winkleri planicollis*). Dipterele și izopodele se găseau în număr foarte mare pe argila și milul aluvionar din fundul peșterii pînă în dreptul sifonului.

4. Peștera Liliecilor din cheile Sohodolului (Valea Cheii)

Data cercetării : 7.IX.1965 (Ș t. A v r a m și A. B u r g h e l e).

Localizare : satul Isvarna, com. Poerua.

Peștera este situată pe versantul drept al cheilor Sohodolului.

Cale de acces. Din satul Isvarna se urcă pe Valea Cheii și după aproximativ 360 m, pe versantul drept se vede deschiderea din amonte a peșterii, situată la 15 m față de talveg.

Altitudine : 250 m.

Lungimea peșterii : 50 m.

Descriere. Peștera prezintă două deschideri : cea din amonte (A), orientată N—NV, largă de 3 m și înaltă de 2,5 m, este vizibilă din vale datorită lipsei de vegetație. Ea conduce într-un culoar de presiune ușor ascendent, lung de 12 m (fig. 6). Deschiderea din aval (B), orientată NE, situată la 14 m de deschiderea A și 2 m mai sus, este largă de 1,5 m, înaltă de 3 m și prin ea se pătrunde într-un culoar orizontal, lung de 5 m. Ambele culoare conduc într-o sală ușor descendentă, orientată NS, apoi SV, cu înălțimea maximă de 7 m în dreptul unei movile de guano. Pereții și tavanul sînt aproape lipsiți de concrețiuni ; cîteva scurgeri de monthmilch uscat se găsesc pe peretele nordic al sălii, între cele două culoare și într-o nișă a peretelui sudic. Podeaua este formată din material de umplutură : bucăți de calcar, argilă, humus. În mijlocul sălii se află un con de guano uscat.

Peștera a fost formată de apa riului la un nivel superior.

Temperatura : la 7.IX.1965, deschiderea A în aer 18°C, deschiderea B în aer 16°C. În sală, temperatura în aer 10°C, în sol 10°C.

Peștera în general uscată, în fundul sălii puțină apă de condensare pe perete.

Resurse trofice sărace : guano vechi, detritus vegetal în fundul peșterii.

Fauna

7.IX.1965, nr. 1 673.

Isopoda : *Trichoniscus* cf. *inferus* Verh., *Hyloniscus* sp., *Tracheoniscus* sp.

Pseudoscorpiones : *Chthonius raridentatus* Hadzi.

Araneae : *Meta menardi* (Latr.), *M. merianae* (Scop.), *Tegenaria* sp.

Acarina

Chilopoda : *Lithobius* (*M.*) *pustulatus* Mat.

Collembola : *Heieromurus nitidus* var. *quadriocellata* Kseneman.

Lepidoptera : *Triphosa dubitata* L., *T. sabaudia* Dup.

Diptera : *Limnobia nubeculosa* L., *Speolepta leptogaster* Winn., *Thelidota atricornis* Mg.

Chiroptera : *Rhinolophus ferrumequinum* Schreber.

Resturi scheletice de *Ursus arctos* L.

5. Peștera Mică din cheile Sohodolului

La 12 m în aval de deschiderea B a Peșterii Liliecilor și la 20 m de talveg se află o peșteră mică, lungă de 10 m, luminată pînă în fund, uscată,

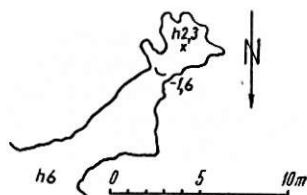
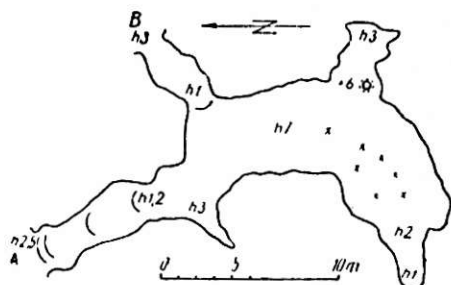

Fig. 6 — Peștera Liliecilor din cheile Sohodolului. Fig. 7. — Peștera Mică din cheile Sohodolului.

lipsită de interes biospeologic (fig. 7). Temperatura în aer la intrare 18,5°C iar în porțiunea terminală 16°C. De la această peșteră mergînd pe o brînză se poate ajunge la Peștera Liliecilor.

6. Peștera cu războaie

Data cercetării : 7.IX.1965 (Ș t. A v r a m și A. B u r g h e l e).

Localizare : satul Isvarna, com. Pocruia.

Peștera este situată pe versantul stîng al cheilor Sohodolului.

Cale de acces. De la Peștera Liliecilor se merge pe vale încă 50 m în amonte și se urcă pe versantul stîng aproximativ 20 m.

Altitudine : 260 m.

Lungimea peșterii : 60 m.

Descriere. Peștera are o singură deschidere, largă de 3,5 m și înaltă de 7 m, orientată SV, prin care se pătrunde în unicul culoar relativ îngust din care este formată peștera (fig. 8). Acest culoar, în porțiunea inițială, schimbă de trei ori direcția apoi păstrează orientarea generală NV și se termină prin două diverticule. Înălțimea galeriei variază între 3 și 4 m, în ultima porțiune coborînd la 1 m. La 10 m înainte de bifurcație, de pe peretele drept al culoarului, pornește o galerie scurtă, puternic ascendentă. Pereții și tavanul sînt în general nuzi ; în cîteva locuri prezintă scurgeri parietale. Podeaua este formată din material de umplutură : argilă, humus și guano

acoperit de mucegaiuri. În porțiunea terminală se găsesc câteva stalagmite și gururi seci. Peștera este formată pe diaclaze de apa râului la un nivel superior.

Temperatura : la 7.IX.1965, la intrare în aer 18°C ; în fund, în aer 10°C, în sol 9°C.

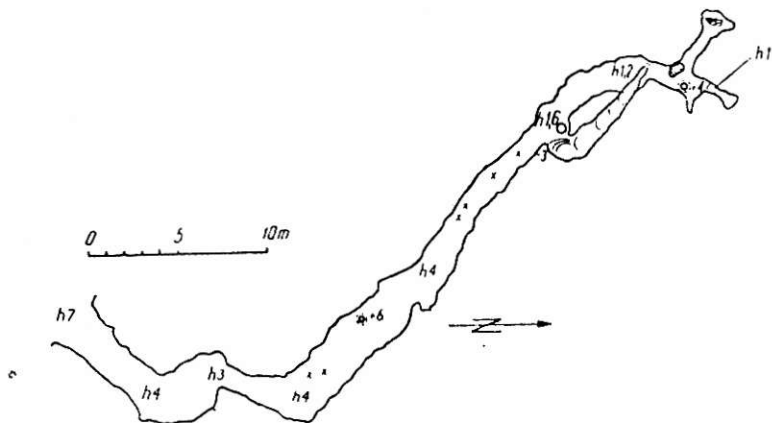

Fig. 8. — Peștera cu războaie.

Peștera este în general uscată, ceva mai umedă în porțiunea terminală.

Resurse trofice bogate : guano proaspăt, detritus vegetal.

Fauna

7.IX.1965, nr. 1 672.

Isopoda : *Trichoniscus* cf. *inferus* Verh., *Tracheoniscus* sp.

Pseudoscorpiones : *Neobisium blothroides* (Tömösv.).

Araneae : *Meta menardi* (Latr.), *Centromerus* sp., *Tegenaria* sp.

Acarina

Collembola : *Heteromurus nitidus* var. *quadriocellata* Kseneman.

Coleoptera : *Staphilinidae*.

Lepidoptera : *Acrolepia pulicariae* Klim.

Diptera : *Culicidae*, *Limnobia nubeculosa* L., *Bolitophila* sp., *Lycoriidae*, *Thelida atricornis* Mg., *Fannia canicularis* L.

Pupipara : *Nycteribia biarticulata* Herm. (de pe *R. blasii*). Puparii de *Penicillidia dufouri* West. și *N. biarticulata*.

✕ *Chiroptera* : *Rhinolophus blasii* Peters, *Miniopterus schreibersii* Kühl.

Peștera Liliecilor și Peștera cu războaie situate aproximativ la aceeași înălțime față de talveg, de o parte și de alta a văii Sohodolului, sînt mici, relativ uscate și adăpostesc colonii de chiroptere. Spre deosebire de Peștera cu războaie în care se află lilieci tot timpul anului (*R. blasii*, *M. schreibersii*), Peștera Liliecilor este locuită doar temporar de specii de rinolofi.

Fauna Peșterii Liliecilor la data cercetării era săracă. Doar în fundul peșterii, într-o nișă umedă s-au găsit izopode, pseudoscorpioni (*C. raridentatus*) și colembolice (*H. nitidus* var. *quadriocellata*). În asociația parietală predominau specii de aranee (*M. menardi*, *M. merianae*, *Tegenaria*) și diptere (*L. nubeculosa*, *S. leptogaster* și *T. atricornis*); în culoarele de acces câteva exemplare din ambele specii de *Triphosa*. Movila de guanou din mijlocul sălii era la suprafață uscată și pe ea s-au găsit numai acarieni și colembolice.

În Peștera cu războaie predomină fauna guanofilă. În guanoul proaspăt s-au colectat larve și pupe de *Thelesta atricornis* și *Fannia canicularis*, acarieni și stafilinide, iar în guanoul mai vechi, acarieni și colembolice (*H. nitidus* var. *quadriocellata*), larve de *Lycoriidae* și lepidoptere (*A. pulicariae*). Pe sub pietre s-au găsit izopode și pseudoscorpioni (*N. blothroides*).

La data cercetării, în peșteră erau colonii de *R. blasii* și *M. schreibersii*, indivizii din prima specie fiind parazițați de *N. biarticulata*. De pe *M. schreibersii* nu s-au colectat paraziți.

Pe tavanul peșterii, în dreptul coloniei s-au găsit numeroase pupari de nictერიბიდე, aparținând speciilor *N. biarticulata* și *P. dufouri*.

Asociația parietală era formată din specii de araneae (*M. menardi*, femele alături de coconi cu ouă, *Centromerus* sp. și *Tegenaria* sp.), *Culicidae*, *L. nubeculosa*, o specie de *Bolitophila*.

7. Peștera Mică din Piatra Pocruia

Datele cercetării: 23. VII. 1957 (A. Burghel, V. Decu, D. Dancău și I. Tabacaru), 8. IX. 1965 (A. Burghel și Șt. Avram).

Localizare: com. Pocruia.

Cale de acces. Din capătul nordic al comunei se merge pe drumul forestier de pe valea Pocruii 2,5 km în amonte, până în dreptul unei plantații de gorun. De aici se urcă aproximativ 170 m diferență de nivel, pe versantul stîng, prin pădure. Gura peșterii este greu de găsit și este necesară o călăuză.

Altitudine: 550 m.

Lungimea peșterii: 23 m.

Descriere. Deschiderea peșterii, largă de 2,5 m și înaltă tot atît, este orientată SV și conduce, într-un culoar strîmt și înalt pînă la 2 m, dezvoltat pe diaclaze (fig. 9). Orientarea generală a peșterii este SV—NE. Pereții și tavanul sînt slab concreționați, cu cîteva scurgeri parietale.

Podaua este formată din argilă, bucăți de calcar și humus.

Temperatura: La 8. IX. 1965, la intrare în aer 20°C, la capătul culoarului în aer 10°C, în sol 9°C.

Peștera era foarte uscată la datele cercetării.

Resurse trofice: sărace, detritus vegetal la intrare.

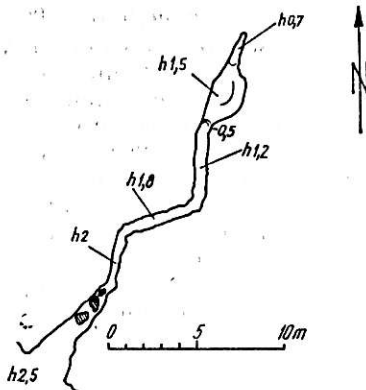

Fig. 9. — Peștera Mică din Piatra Pocruia.

Fauna

23.VII.1957, nr. 127.

Isopoda : *Porcellionidae*.Coleoptera : *Tismanella chappuisi arcuata* Jeann.Diptera : *Limnobia nubeculosa* L., *Lycoriidae*.

8.IX.1965, nr. 1 671.

Isopoda : *Tracheoniscus* sp.Araneae : *Meta menardi* (Latr.), *Leptyphantes leprosus* (Ohlert).
HymenopteraLepidoptera : *Scoliopteria libatrix* L., *Triphosa sabaudiata* Dup.,
Acrolepia pulicariae Klim., *Alucita* sp.Diptera : *Limnobia nubeculosa* L.

8. Peștera Mare din Piatra Pocruia

Sinonimii : Peștera de la Piatra Pocruii.

Datele cercetării : 23. VII. 1957 (I. T a b a c a r u, D. D a n c ă u, V. D e c u și A. B u r g h e l e) ; 8. IX. 1965 (Ș t. A v r a m și A. B u r g h e l e).

Localizare : com. Pocruia. Peștera este situată pe versantul stîng al văii Pocruii.

Cale de acces. Aceeași ca pentru Peștera Mică. De la aceasta se merge în urcuș ușor 70—80 m în amonte.

Altitudine : 570 m.

Lungimea peșterii : 100 m.

Descriere. Deschiderea A largă de 3 m și înaltă de 2,5 m, orientată spre V, conduce într-un culoar cu aspect de conduct de presiune, care după 5 m comunică cu a doua deschidere B printr-un tunel scund (fig. 10). Acest culoar de acces, orientat V-E, după încă cîțiva metri ia direcția N-NE și se închide după 26 m, în porțiunea terminală fiind foarte scund. La mijlocul lui, în peretele stîng, se deschide un culoar lung de 12 m, iar în peretele drept un culoar scurt și larg, care după cîțiva metri se bifurcă ; cele două ramuri ale lui se unesc din nou într-un culoar îngust, orientat N-NE cu care se închide peștera.

Aspectul general al peșterii este labirintiform, cu culoare înguste și joase. Pereții și tavanul sînt în general nuzi, cu urme frecvente de coroziune și eroziune. În unele locuri prezintă scurgeri stalagmitice și stalactite fistuloase. Podeaua este formată din material de umplutură : bucăți de calcar, argilă și în porțiunile terminale stalagmite și gururi seci. În culoarele 1 și 2, podeaua este acoperită cu un praful cenușiu, amestecat cu granule albe, care în unele porțiuni formează la suprafață un strat compact. Analiza chimică efectuată la Institutul geologic de către R. A t a n a s e s c u a arătat că este vorba de o substanță granulară, solubilă în apă, care conține NO_3Na și în cantitate mai mică SO_4Ca . Substratul cenușiu, solubil parțial în apă și complet în acizi, conține carbonați, cuarț, oxizi de Fe, resturi de plante și substanțe organice și foarte puțină argilă. Elementele identificate sînt : Fe, Al, Na, Ca, NO_3 , CO_3 , SO_4 , Cl.

În culoarul de acces al peșterii se găsește bălegar vechi de oaie și capră.

Temperatura : la 8.IX.1965, la intrare, în aer 16°C ; în fundul culoarului 1, în aer 10°C, în sol 9°C. Peșteră în general uscată.

Resurse trofice sărace, detritus vegetal și animal.

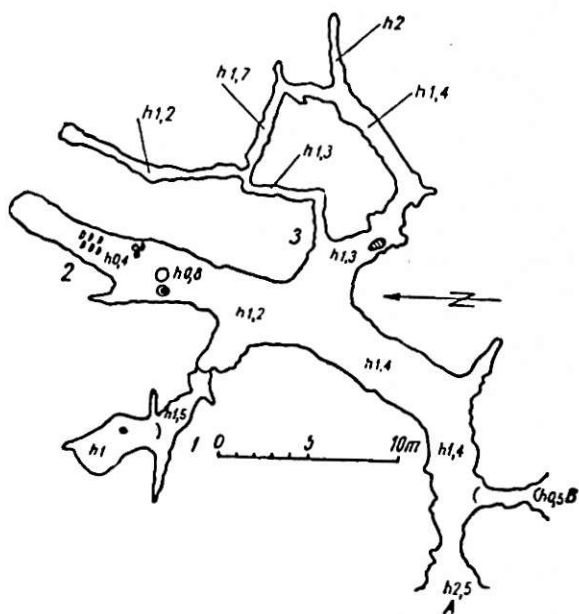

Fig. 10. — Peștera Mare din Piatra Pociu.

Fauna

23.VII.1957, nr. 126.

Isopoda : *Tracheoniscus* sp.

Diplopoda : *Trachisphaera orghidani* Tabc.

Lepidoptera : *Triphosa dubitata* L.

Diptera : *Limnobia nubeculosa* L., *Lycoriidae*.

Coleoptera : *Tismanella chappuisi arcuata* Jeann.

8.IX.1965, nr. 1 669.

Isopoda : *Tracheoniscus* sp.

Araneae : *Nesticus ionescui* Simon?, *Thyreosthenius parasiticus* (Westr.)

Diplopoda : *T. orghidani* Tabc.

Collembola : *Onychiurus granulosus* Stach.

Hymenoptera

Coleoptera

Diptera : *L. nubeculosa* L., *Lycoriidae*.

9. Peștera Roșie din Piatra Pocruia

Data cercetării: 8.IX.1965 (Șt. Avram și A. Burgehele).

Localizare: com. Pocruia.

Cale de acces. De la Peștera Mare din Piatra Pocruia se merge în amonte, la același nivel, aproximativ 300 m pînă în dreptul unei pante de grohotiș, pe lângă care se urcă pînă la perețele de calcar în care se deschide peștera.

Altitudine: 620 m.

Lungimea peșterii: 24 m.

Descriere. Gura peșterii, largă de 2,5 m și înaltă de 5 m, este orientată SV și conduce într-un culoar ascendent, care după 6 m se bifurcă (fig. 11). Culoarul din dreapta orientat spre E, ascendent, se termină într-o mică săliță înaltă de 3 m. Culoarul din stînga schimbă de cîteva ori direcția și se închide după 13 m. Către vest comunică cu exteriorul printr-o diaclază foarte strîmtă, impenetrabilă. Pereții și tavanul sînt lipsiți de concrețiuni și foarte corodați, acoperiți în parte cu argilă. Podeaua este formată din argilă și bucăți de calcar.

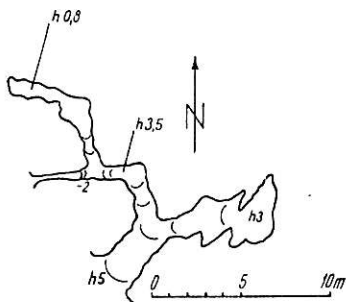

Fig. 11. — Peștera Roșie din Piatra Pocruia.

Peștera este formată pe întretăieri de diaclaze.

Temperatura: la 8.IX.1965, în culoarul estic în aer 17°C, în cel vestic, în aer 15°C.

Peștera uscată la data cercetării.

Resurse trofice sărace, detritus vegetal la intrare.

Fauna

8.IX.1965, nr. 1 666.

Isopoda: *Tracheoniscus* sp.

Araneae: *Meta menardi* (Latr.), *M. merianae* (Scop.), *Leptyphantes leprosus* (Ohlert).

Chilopoda: *Eupolybothrus transsylvanicus* Latzel.

Hymenoptera

Lepidoptera: *Triphosa sabaudiata* Dup., *Alucita* sp.

Diptera: *Limnobia nubeculosa* L.

Cele trei peșteri mici din Piatra Pocruia, situate la mare diferență de nivel față de talveg (150—200 m), aproape de creasta versantului, cu expoziție vestică sau sud-vestică, erau foarte uscate la data ultimei cercetări. Elementele faunistice predominante erau cele care intră în alcătuirea asociației parietale: *L.nubeculosa* dintre diptere; *T.sabaudiata*, *S.libatrica*, *A.pulicariae*, *Alucita* sp. dintre lepidoptere; *M.menardi* și *M.merianae*, *L.leprosus*, *N.ionescui*, *T.parasiticus* dintre aranee; cel mai bine reprezentate fiind *L.nubeculosa*, dintre care multe erau în acuplare, speciile de *Meta*, *Leptyphanthes* și *Triphosa*. Trebuie să specificăm că față de iulie 1957, *L. nubeculosa* se găsea acum într-un număr mult mai mic de exemplare.

Pe pereții și pe tavanul de la intrarea acestor trei peșteri erau grupate pe afumite porțiuni un număr foarte mare de himenoptere.

Fauna de pe podea era foarte săracă: câteva *Porcellionidae*, *E. transylvanicus* dintre chilopode și *O. granulosus* dintre colebole. Elementele troglobionte erau reprezentate numai prin *Trachisphaera orghidani* în Peștera Mare din Piatra Pocruia. J e a n n e l menționează din aceste peșteri pe *Tismanella chappuisi arcuata* Jeann., regăsită de V. D e c u în 1957.

10. Peștera Fușteica

Datele cercetării: 20.IV.1952, 6.VIII.1953 (M. Dumitrescu, T. Orghidan și J. Tanasachi); 15.XII.1955 (M. Dumitrescu, J. Tanasachi și T. Orghidan); 2.XI.1956 I. Tabacaru și D. Dancău); 2. II. 1957 (I. Tabacaru și D. Dancău); 14. VIII. 1957 (A. Burghel, I. Tabacaru, V. Decu și D. Dancău); 13. XII. 1958 (A. Burghel, V. Decu, I. Tabacaru și D. Dancău); 17. I. 1961 (V. Decu); 24. IV. 1961 (A. Burghel și V. Decu); 7. VIII. 1963 (A. Burghel și V. Decu); 4. IX. 1965 (D. Dancău și E. Șerban); 10. IX. 1965 (Ș t. A v r a m și A. Burghel).

Localizare și cale de acces. Satul Isvarna, com. Pocruia. Peștera este situată în satul Isvarna, la cițiva zeci de metri de șosea, în dreptul căminului cultural.

Altitudine: 200 m.

Lungimea peșterii: 516 m.

Descriere. Deschiderea peșterii, orientată spre E, largă de 3 m și înaltă de 5 m, este situată într-un perete calcaros la aproximativ 45 m vest de o resurgență puternică. Peștera este alcătuită dintr-un singur culoar lung de 516 m, format pe diaclaze strimte, înalte între 2,5 și 7 m. (fig. 12). În jumătatea terminală a peșterii, acolo unde apar fețe de strat, tavanul se lasă sub un metru (vezi schița). Spre capăt, culoarul se bifurcă; în ramura dreaptă, tavanul se lasă pînă la 0,3 m și înaintarea nu mai este posibilă decît prin înlăturarea nisipului. În cea stîngă, se pătrunde trecînd peste un prag înalt de 2 m, alcătuit de o scurgere stalagmitică masivă. După cițiva metri, diaclaza se strîmtează și devine impenetrabilă. Prin ea se simte un curent puternic.

Pereții sînt în parte nuzi, în parte acoperiți de nisip și pietriș aluvionar. În trecut, peștera a fost puternic colmatată, apoi apa și-a recroît drum printre aluviuni, lăsînd de o parte și de alta terase aluvionare. Către fundul peșterii apar scurgeri stalagmitice masive cu microgururi.

Podeaua la intrare este alcătuită din blocuri mari de calcar, argilă, nisip și pietriș, apoi din nisip și pietriș, iar în ultima treime numai nisip, pe care se găsesc ici-colo stalagmite arenacee. După primii 30 m de la intrare, pe o distanță de 220 m, podeaua și terasele sînt acoperite de guano, care se mai găsește răspîndit ici-colo și în restul peșterii.

Temperatura: la 10.IX.1965, în peșteră, la 200 m de la intrare, în aer 9,5°C, în nisip 9°C.

La data ultimei cercetări, peștera era uscată la intrare, relativ umedă în rest. În timpul topirii zăpezii și al ploilor mari, din peșteră iese un șuvoi

de apă care se unește cu cea provenită din resurgența din apropierea deschiderii și se varsă în apa Isvarnei.

Resurse trofice bogate: guano, resturi vegetale.

Fauna

20. XII. 1955, nr. 1.

Oligochaeta: *Eiseniella tetraedra* f. *typica* (Sav.).

Araneae: *Nesticus cellulanus* (Clerck.), *Meta merianae* (Scop.), *Porrhomma* sp., *Diplocephalus* sp.

Hymenoptera: *Exalonyx longicornis* Nees.

Coleoptera: *Aleochara (Polychara) diversa* Sahlbg.

Diptera: *Evechia subulata* Winn., *E. magnicauda* Lundst., *Culex pipiens* L., *Theletha atricornis* Mg.

Chiroptera: *Rhinolophus ferrumequinum* Schreber, *Myotis capaccinii* Bonap., *Miniopterus schreibersii* Kühl., *Plecotus austriacus* Fischer.

2. XI. 1956, nr. 82.

Isopoda: *Trichoniscus* cf. *inferus* Verh.

Diptera: *Culex pipiens* L.

Chiroptera: *M. schreibersii*, *M. capaccinii*.

2. II. 1957, nr. 57.

Isopoda: *Trichoniscus* cf. *inferus* Verh.

Araneae: *Porrhomma* sp.

Coleoptera: *A. (Polychara) diversa* Sahlbg.

Chiroptera: *R. ferrumequinum*.

14. VIII. 1957, nr. 316.

Acarina

Pupipara: *Nycteribia latreillii*, *N. schmidli*, *N. vexata*, *Penicillidia conspiciua*, *P. dufouri*, *Basilis nana*.

Chiroptera: *Myotis myotis*, *M. schreibersii*, *M. capaccinii*.

13. XII. 1958, nr. 237.

Oligochaeta: *E. tetraedra* f. *typica*.

Isopoda: *Trichoniscus* cf. *inferus*.

Araneae: *N. cellulanus* (Clerck.), *M. merianae* (Scop.), *Porrhomma* sp.

Coleoptera: *Duvalius (Duvaliotes) spinifer tismanae* Jeann.

Diptera: *C. pipiens*, *T. atricornis*.

Chiroptera: *R. ferrumequinum*, *M. schreibersii*, *M. capaccinii*.

17. I. 1961, nr. 527.

Diptera: *C. pipiens*, *T. atricornis*.

Pupipara: *N. pedicularia*, *N. biarticulata*.

Chiroptera: *R. blasii*, *R. ferrumequinum*.

24. I V. 1961, nr. 576

Oligochaeta: *E. tetraedra* f. *typica*.

Isopoda: *T.* cf. *inferus*.

Araneae: *M. merianae*, *N. cellulanus*, *Porrhomma* sp.

Acarina: *Ixodidae*.

Coleoptera: *A. (Polychara) diversa* Sahlbg.

Diptera: *T. atricornis*.

7. V II. 1963, nr. 1 318.

Araneae: *M. merianae*, *N. cellulanus*.

Coleoptera : *Sophrochaeta* (s. str.) *subaspera* Jeann., *A.(Polychara) diversa*.

Diptera : Chironomidae, Culicidae, Ceratopogonidae, *Psychoda severini parthenogenetica* Tonnoir, Lycoriidae, Cypselidae, *T.atricornis*.
Pupipara : *P.dufouri*, *N.schmidli*, *N.pedicularia*, *N.latreillii*, *N.vexata*.

Chiroptera : *M.myotis*, *M.schreibersii*, *M.capaccinii*.

10. IX. 1965, nr. 1 664.

Oligochaeta : *E.tetraedra* f. *typica*.

Isopoda : *Haplophthalmus* sp.

Araneae : *M.merianae*, *N.cellulanus*, *N.ionescu*.

Acarina : *Ixodidae*.

Diplopoda : *Nopoiulus venustus* Meinert.

Collembola : *Mesochorutes ojcoviensis* Stach, *Hypogastrura cavicola* (Börner).

Coleoptera : *A.(Polychara) diversa* Sahlbg.

Lepidoptera : *Niditinea fuscipunctella* Hw.

Pupipara : *P.dufouri*, *N.latreillii*, *N.schmidli*.

Aphaniptera

Chiroptera : *M.myotis* (izolat), *M.schreibersii*, *R.blasii*, *M.capaccinii*.

4.IX.1965

Pupipara : *P.dufouri*, *N.latreillii*, *N.pedicularia*, *N.schmidli*, *N.vexata*, *Basilina nana*, *B.nattereri*.

Chiroptera : *M.myotis*, *M.capaccinii*, *M.schreibersii*.

În peștera Fușteica se adăpostesc colonii mari de lilieci, și anume de *Rhinolophus ferrumequinum*, *R.blasii*, *Myotis myotis*, *M.capaccinii*, și *Miniopterus schreibersii*, ca și indivizi izolați de *Plecotus austriacus*. Pentru a urmări migrațiunile pe care le efectuează aceste specii, în septembrie 1965 am început să înelăm exemplare de miniopteri și *M.myotis*. Din datele pe care le avem pînă acum, coloniile de hibernație din această peșteră le formează cele 2 specii de *Rhinolophus*, *Miniopterus schreibersii*, în număr mic și *Myotis capaccinii*, iar coloniile de naștere, cele 2 specii de *Myotis* și *Miniopterus schreibersii*. De pe indivizii din toate speciile menționate s-a colectat un număr mare de paraziți dintre *Spinturnicidae*, *Ischnopsyllidae* și *Nycteribiidae*, ultimele fiind bine reprezentate prin toate speciile cunoscute din țară : *Penicillidia dufouri*, *P.conspicua*, *Nycteribia pedicularia*, *N.latreillii*, *N.schmidli*, *N.vexata*, *N.biarticulata*, *Basilina nattereri* și *B.nana*.

Datorită faptului că peștera este locuită tot timpul anului de lilieci, podeaua este acoperită în mare parte de guano, care însă nu se acumulează în strate de dimensiuni mari, peștera fiind spălată de un curs de apă după perioade de precipitații abundente, ca de pildă în vara anului 1957. În timpul cînd coloniile de lilieci sînt active, în stratele de guano proaspăt se găsește în cantitate mare larve și pupe de *Thelesta atricornis*, *Staphylinidae*, acarieni, colebole, lepidoptere (*Niditinea fuscipunctella*). Pe guanoul mai vechi, acoperit de mușegaiuri, apar, pe lângă acarieni și colebole, diferite specii de diptere dintre *Lycoriidae* și *Cypselidae*. La periferia depozitelor, ca și acolo unde guanoul este amestecat cu sol apar și reprezentanții altor grupe ca oligochete (*Eiseniella tetraedra* f. *typica*), araneide (*Porrhomma* sp.), chilopode.

În peștera Fușteica este de asemenea bine reprezentată asociația parietală prin elemente ca : *Meta merianae*, *Nesticus cellulanus*, o specie de *Diplocephalus*, *Culicidae*, *Mycetophilidae* (*Exechia subulata*, *E. magnicauda*, *E. palettata*, *Rhymosia fenestralis*).

Grottes explorées en Olténie entre la Vallée du Motru et la Vallée de la Tismana

Résumé

Dans ce travail les auteurs présentent les résultats de leurs recherches sur dix grottes d'Olténie, situées entre la vallée du Motru et la vallée de la Tismana. Les grottes sont les suivantes : Peștera de sub Vîrful Tihomîrului, Peștera din Dealul Rușchiului, Peștera de la Apa Moștii, Peștera Liliecilor din cheile Sohodolului, Peștera Mică din cheile Sohodolului, Peștera cu războaie, Peștera Mică din Piatra Pocruia, Peștera Mare din Piatra Pocruia, Peștera Roșie din Piatra Pocruia et peștera Fușteica. Après une sommaire présentation géologique de la région, sont décrites les dix grottes ; pour chaque grotte les auteurs indiquent les dates de l'exploration, la localisation et les voies d'accès, l'altitude, le microclimat, la faune cavernicole avec quelques considérations sur les espèces mieux représentées.

Explication des figures

Fig. 1. — Emplacement des grottes explorées dans la région située entre la Vallée du Motru et la Vallée de la Tismana.

Fig. 2. — Répartition des calcaires et des dolomites dans la région explorée (d'après G. r. P o p).

Fig. 3 — 12 — Plans des grottes explorées.

Bibliografie

- 1963 BOTEA F., *Contribuții la studiul Oligochelelor din peșterile R.P.R., I (Olenia)*, St. și cerc. Biol., seria Zool., XV, 3, 343—352.
- 1961 BOTOȘĂNEANU L., *Matériaux pour servir à la connaissance des Trichoptères d'Europe orientale et centrale*, Folia Ent. Hung., XIV, 2, 11—91.
- 1966 — *Genurile Stenophytax Kol. și Micropterna Stein. (Trichoptera) în România, Prezentare cu caracter statistic*, Lucr. Inst. speol. „Emil Racoviță”, în acest volum.
- 1965 BURGHELE-BĂLĂCESCU A., *Specii noi de Mycetophilidae cavernicole din România*, Lucr. Inst. speol. „Emil Racoviță”, IV, 171—180.
- 1966 — *Date noi asupra răspîndirii Nycteribiidelor (Diptera, Pupipara) în România*, Lucr. Inst. speol. „Emil Racoviță”, în acest volum.
- 1962 CĂPUȘE I. et GEORGESCU M., *Acrolepia pulicariae Klim. (Acrolepidae, Lep.) un nouvel élément troglophile dans les grottes de la R. P. Roumaine*, Bull. Soc. Ent. de Moulhouse, sept.-oct., 75—78.
- 1951 CHAPPUIS P. A. et JEANNEL R., *Énumération des grottes visitées 1927—1929 (huitième série)*, Biospeologica, Arch. Zool. exp. et gén., 88, 81—230.
- 1964 DANCĂU D. și TABĂGARU I., *Observații zoogeografice asupra faunei cavernicole din Olenia și Banat*, Lucr. Inst. speol. „Emil Racoviță”, III, 293—340.

- 1961 DECOU A. et V., *Hyménoptères recueillis dans les grottes de Roumanie*, Ann. Cent. Nat. Recher. Sci. Souter., II, 2, 65—75.
- 1964 — *Recherches sur la synusie du guano des grottes d'Ollénié et du Banal (Roumanie) (note préliminaire)*, Ann. de Spéol., XIX, 4, 781—797.
- 1964 DECOU V., *Catalogue des Coléoptères cavernicoles de Roumanie (Coleoptera)*, Acta Zool. Cracov. IX, 7, 441—467.
- 1962 DECU-BURGHIELE A., *Contribuții la cunoașterea Nycteribiidelor (Diptera, Pupipara) din fauna R.P.R.*, St. și cerc. Biol., Seria Zool., IV, 2, 225—239.
- 1962—1963 — *Contribuții la studiul Dipterelor cavernicole din peșterile R. P. Române*, Lucr. Inst. speol. „Emil Racoviță”, I—II, 475—494.
- 1965 DECU V. și NEGREA ȘT., *Bibliographia Speologica Romanica I (1937—1963)*, Lucr. Inst. speol. „Emil Racoviță”, IV, 299—309.
- 1962—1963 DUMITRESCU M., TANASACHI J. și ORGHIDAN T., *Răspîndirea Chiropterelor în R. P. Română*, Lucr. Inst. speol. „Emil Racoviță”, I—II, 509—575.
- 1965 GRUIA M., *Specii noi de Colebole din peșterile R. P. Române*, St. și cerc. Biol., seria Zool., 17, 2, 149—155.
- 1928 JEANNEL R., *Diagnoses préliminaires des Coléoptères nouveaux de l'Ollénié*, Bull. Soc. Ent. Fr., 267—273.
- 1930 — *Monographie des Trechinae (quatrième livraison)*, Supplément Abeille, 34, Paris, 59—122).
- 1930 — *Coléoptères cavernicoles des Carpathes Méridionales*, Bull. Soc. Sci. Cluj, V, partea 2, 5—47.
- 1964 MUTHIAC V., *Stratigrafia și structura geologică a sedimentarului danubian din nordul Olteniei (între valea Motrului și valea Jiului)*, D. S. Com. Geol. V. L/2 (1962—1963), 277—308.
- 1962 NEGREA A., *Contribuții la studiul moluștelor din peșterile din R. P. Română. Nota II*, Com. Acad. R.P.R., III, 1, 37—43.
- 1966 — *Contribuții la studiul moluștelor din peșterile României. Nota VI*, Lucr. Inst. speol. „Emil Racoviță”, în acest volum.
- 1964 NEGREA ȘT., *Observații asupra variației caracterelor și dezvoltării postembrionare la unele Lithobiidae (Chilopoda) din peșterile R. P. Române*, Lucr. Inst. speol. „Emil Racoviță”, III, 341—360.
- 1965 — *Contribution à l'étude de certains Lithobiidae (Chilopoda) des grottes de Roumanie*, Internat. J. of Speol., I, partea 3, 287—305.
- 1966 — *Lithobiidele (Chilopoda, Lithobiidae) din peșterile României*, Lucr. Inst. speol. „Emil Racoviță”, în acest volum.
- 1965 ORGHIDAN T., PUȘCARIU V., BLEAHU M., DECU V., RUSU T. și BUNESCU A., *Harta regiunilor carsice din România*, Lucr. Inst. speol. „Emil Racoviță”, IV, 75—104.
- 1965 POP GR., *Prezența rocilor dolomitice în depozitele mezozoice din regiunea Tismana și semnificația lor*, St. și cerc. geol. geoliz. și geogr., Seria geol., 10, 1, 23—37.
- 1947—1948 RADU V. GH., *Nouvelles espèces de Porcellio: Porcellio varei n. sp. et Porcellio racovitzai n. sp.*, C. R. des Séances du Cercle Zool., Cluj, 7—9.
- 1966 VAILLANT F. et BOTOȘĂNEANU L., *Notes sur les Psychodides (Diptera) des grottes*, Lucr. Inst. speol. „Emil Racoviță”, în acest volum.

Institutul de speologie „Emil Racoviță” București

Primit în redacție la 1 februarie 1966

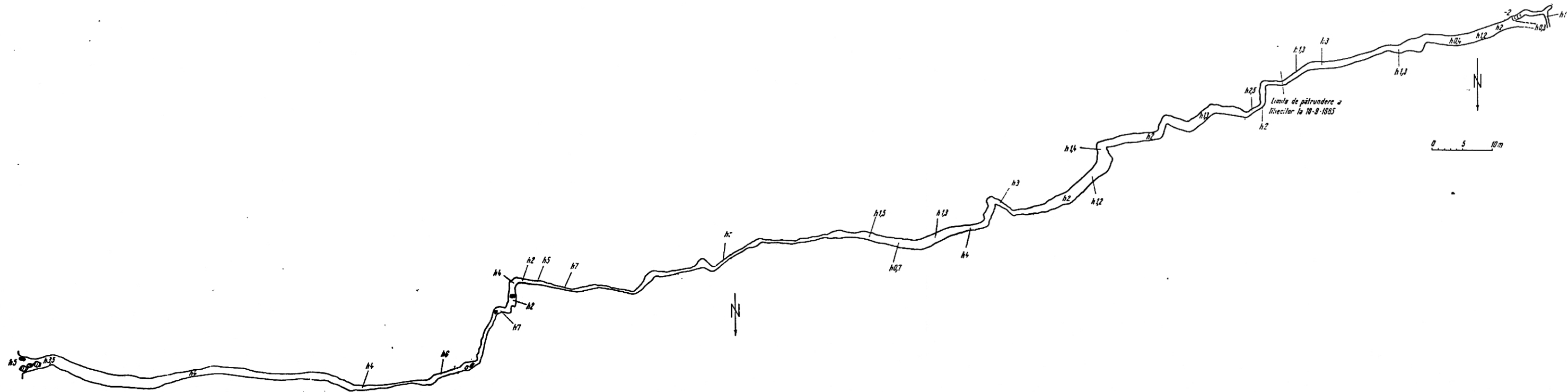

Fig. 12. — Peștera Fușteica.